

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Aanleveren scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit VO.

Voorts heeft het College voor Toetsen en Examens op grond van artikel 2 lid 2d van de Wet College voor toetsen en examens de Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vastgesteld.

Voor de beoordeling zijn de volgende aspecten van de artikelen 36, 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit VO van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de directeur van de school van de gecommiteerde toekomen. Deze stelt het ter hand aan de gecommiteerde.

- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.
- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het behaalde aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examinerator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke corrector aanwijzen. De beoordeling van deze derde corrector komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de regeling van het College voor Toetsen en Examens van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met correctievoorschrift. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;

- 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal scorepunten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Toetsen en Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

NB1 *T.a.v. de status van het correctievoorschrift:*

Het College voor Toetsen en Examens heeft de correctievoorschriften bij regeling vastgesteld. Het correctievoorschrift is een zogeheten algemeen verbindend voorschrift en valt onder wet- en regelgeving die van overheidswege wordt verstrekt. De corrector mag dus niet afwijken van het correctievoorschrift.

NB2 *T.a.v. het verkeer tussen examinerator en gecommiteerde (eerste en tweede corrector):*

Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht. Evenmin is er een standaardformulier voorgeschreven voor de vermelding van de scores van de kandidaten. Het vermelden van het schoolexamencijfer is toegestaan, maar niet verplicht. Binnen de ruimte die de regelgeving biedt, kunnen scholen afzonderlijk of in gezamenlijk overleg keuzes maken.

NB3 *T.a.v. aanvullingen op het correctievoorschrift:*

Er zijn twee redenen voor een aanvulling op het correctievoorschrift: verduidelijking en een fout.

Verduidelijking

Het correctievoorschrift is vóór de afname opgesteld. Na de afname blijkt pas welke antwoorden kandidaten geven. Vragen en reacties die via het Examenloket bij de Toets- en Examenlijn binnenkomen, kunnen duidelijk maken dat het correctievoorschrift niet voldoende recht doet aan door kandidaten gegeven antwoorden. Een aanvulling op het correctievoorschrift kan dan alsnog duidelijkheid bieden.

Een fout

Als het College voor Toetsen en Examens vaststelt dat een centraal examen een fout bevat, kan het besluiten tot een aanvulling op het correctievoorschrift.

Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt door middel van een mailing vanuit Examenblad.nl bekendgemaakt. Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt zo spoedig mogelijk verstuurd aan de examensecretarissen.

Soms komt een onvolkomenheid pas geruime tijd na de afname aan het licht. In die gevallen vermeldt de aanvulling:

- Als het werk al naar de tweede corrector is gezonden, past de tweede corrector deze aanvulling op het correctievoorschrift toe.
en/of
- Als de aanvulling niet is verwerkt in de naar Cito gezonden Wolf-scores, voert Cito dezelfde wijziging door die de correctoren op de verzamelstaat doorvoeren.

Dit laatste gebeurt alleen als de aanvulling luidt dat voor een vraag alle scorepunten moeten worden toegekend.

Als een onvolkomenheid op een dusdanig laat tijdstip geconstateerd wordt dat een aanvulling op het correctievoorschrift ook voor de tweede corrector te laat komt, houdt het College voor Toetsen en Examens bij de vaststelling van de N-term rekening met de onvolkomenheid.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen zijn de volgende vakspecifieke regels vastgesteld:

- 1 Vakinhoudelijke argumenten moeten afkomstig zijn uit gezaghebbende, wetenschappelijke publicaties.
- 2 Als gevraagd wordt naar het noemen van één van de negenenveertig 'kenmerkende aspecten', is een letterlijke weergave daarvan niet vereist. Er kan in de regel worden volstaan met een juiste omschrijving van het 'kenmerkend aspect' of van dat deel ervan dat relevant is voor de beantwoording van de vraag (er zijn kenmerkende aspecten die uit meerdere onderdelen bestaan).

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Door de tijd heen

1 maximumscore 2

De juiste volgorde is:

3, 2, 6, 1, 5, 4

Opmerking

Als door het weglaten van één foutief geplaatst nummer een verder complete foutloze reeks ontstaat, wordt 1 scorepunt toegekend.

Vroegmoderne tijd

2 maximumscore 3

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Zij wisten zich in hun weigering gesteund door het verzoek (door Nederlandse edelen) tot matiging van de kettervervolging / door de aanbidding van het Smeekschrift (in april 1566) 1
- Het politieke doel dat zij hiermee hadden was het ongedaan maken van de aantasting van hun privileges / het verkrijgen van meer zelfstandigheid tegenover het centrale gezag / het bewaken van de gewestelijke autonomie / het handhaven van de openbare orde 1
- Door deze actie nam de calvinistische activiteit in hun gewest toe, wat bijvoorbeeld blijkt uit de Beeldenstorm / de toename van het aantal hagenpreken 1

Opmerking

Alleen als in het antwoord op de laatste deelvraag een juist voorbeeld van calvinistische activiteit wordt genoemd, wordt 1 scorepunt toegekend.

3 maximumscore 2

Kern van een juist antwoord is:

Filips II wilde dat Alva de Opstand in de Nederlanden zou neerslaan, maar door het optreden van Alva verwierven de opstandelingen in alle gewesten sympathie / gingen de gewesten zich verenigen in hun afkeer van Alva, waardoor de opstandelingen juist sterker werden.

Vraag	Antwoord	Scores
4	<p>maximumscore 2</p> <p>Uit het antwoord moet blijken dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • door het bankroet van het Spaanse Rijk de soldaten in het Spaanse leger hun soldij niet (meer op tijd) uitbetaald kregen, waardoor zij (in Brabant) gingen plunderen • om een einde aan te maken aan deze plunderingen gingen de Nederlandse gewesten samenwerken in de Pacificatie van Gent 	<p>1</p> <p>1</p>
5	<p>maximumscore 2</p> <p>Voorbeeld van een juist antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De inname van Antwerpen leidde tot de vlucht van kooplieden / ambachtslieden naar de Noordelijke Nederlanden (die in de Republiek bijdroegen aan de bloei van handel en nijverheid) • De inname van Antwerpen leidde tot de afsluiting van de Schelde / van de haven (waardoor de Republiek / Amsterdam minder concurrentie vanuit Antwerpen / de Zuidelijke Nederlanden ondervond) 	<p>1</p> <p>1</p>
6	<p>maximumscore 3</p> <p>Kern van een juist antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De VOC maakt in de begintijd hoge kosten doordat er (twee van de volgende): <ul style="list-style-type: none"> – overeenkomsten met lokale vorsten moeten worden gesloten (waarbij geschenken worden gegeven). – handelsposten gebouwd moeten worden. – oorlog gevoerd wordt met vijanden van de Republiek. • De politiek-militaire reden voor de Staten-Generaal is dat de VOC in Azië (namens de Staten-Generaal) strijdt tegen het Spaanse Rijk / bijdraagt aan de oorlogvoering van de Republiek / bijdraagt aan de verzwakking van het Spaanse Rijk 	<p>2</p> <p>1</p>
7	<p>maximumscore 2</p> <p>Uit het antwoord moet blijken dat in de zeventiende eeuw de overzeese expansie gericht was op het vestigen van handelsposten / het handelskapitalisme / het vestigen van een wereldhandelssysteem, terwijl in de negentiende eeuw het modern imperialisme gericht was op het in bezit nemen van grotere gebieden / afzetmarkten en grondstoffen voor de industrie / het industriële kapitalisme.</p>	

Vraag	Antwoord	Scores
8	<p>maximumscore 3</p> <p>Voorbeeld van een juist antwoord is:</p> <p>Dit schilderij past bij</p> <ul style="list-style-type: none"> • de moedernegotie, doordat er een graankoopman (die handeldrijft met de Oostzee) op wordt afgebeeld • het burgerlijk karakter (van het bestuur) van de Republiek, door de centrale plaats van de burger in het schilderij • de culturele bloei van de Republiek, doordat een burger een schilderij laat maken 	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>
9	<p>maximumscore 3</p> <p>Voorbeeld van een juist antwoord is:</p> <p>bij 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De gevangenneming van Belley als slaaf past bij 'de uitbouw van de Europese overheersing, met name in de vorm van plantagekoloniën en de daarmee verbonden de trans-Atlantische slavenhandel' (omdat hij als slaaf uit Afrika naar de plantages op Saint-Domingue wordt gevoerd) <p>bij 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zijn strijd voor democratische grondrechten past bij 'de democratische revoluties in westerse landen met als gevolg discussies over grondrechten' <p>bij 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De afschaffing van de slavernij door het Franse parlement past bij 'de opkomst van het abolitionisme' 	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>
10	<p>maximumscore 2</p> <p>Kern van een juist antwoord is:</p> <p>De opvatting dat de beweging van hemellichamen met behulp van wetenschappelijk onderzoek te doorgronden is / dat uit wetenschappelijk onderzoek / bestudering van de natuurwetten de goddelijke rol kan worden achterhaald, past bij de rationele / empirische benadering van de Verlichting.</p>	

Moderne tijd

11 maximumscore 4

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Bij 'de opkomst van het feminisme (als politiek-maatschappelijke stroming)' 1
 - is sprake van continuïteit, omdat de man van mening is dat vrouwen anders betaald / beoordeeld moeten worden dan mannen 1
- of
- is sprake van verandering, omdat Aletta Jacobs met de beschrijving van dit incident laat zien dat er een nieuwe verhouding komt in de positie van mannen en vrouwen / dat vrouwen hetzelfde salaris ontvangen als mannen 1
- Bij 'de opkomst van emancipatiebewegingen' 1
 - is sprake van continuïteit, omdat de man ervan overtuigd is dat gelijke betaling voor mannen en vrouwen door de samenleving wordt afgewezen 1
- of
- is sprake van verandering, omdat Aletta Jacobs zich zelfbewust opstelt / als eerste vrouw een artspraktijk is begonnen 1

12 maximumscore 2

Kern van een juist antwoord is:

De nieuwe belangstelling voor 'het feminisme' (als politiek-maatschappelijke stroming) van de negentiende eeuw is een voorbeeld van 'de ingrijpende sociaal-culturele veranderingsprocessen' in de tweede helft van de twintigste eeuw, omdat vrouwen na de jaren 1960 opkwamen voor hun rechten / zich na de jaren 1960 meer gingen emanciperen.

13 maximumscore 2

De juiste volgorde is:

1, 5, 2, 6, 4, 3

Opmerking

Als door het weglaten van één foutief geplaatst nummer een verder complete foutloze reeks ontstaat, wordt 1 scorepunt toegekend.

Vraag	Antwoord	Scores
14	<p>maximumscore 2</p> <p>Kern van een juist antwoord is: Met dit beeldje wordt weergegeven dat Bismarck op het aambeeld van de Duitse eenheid, Duitsland tot een sterke natie (wat blijkt uit het zwaard) smeedt.</p> <p><i>Opmerking</i> <i>Alleen met een juiste verwijzing naar de bron worden 2 scorepunten toegekend.</i></p>	
15	<p>maximumscore 4</p> <p>Kern van een juist antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li data-bbox="279 674 1321 745">• 'De industriële revolutie' met zijn schaalvergroting maakt de productie van beeldjes in (zeer) grote aantallen mogelijk 2 <li data-bbox="279 752 1321 898">• 'De opkomst van de politiek-maatschappelijke stroming nationalisme' (onder de Duitse bevolking) zorgt voor de grote vraag naar de beeldjes omdat Bismarck als stichter van het (Tweede) Duitse Rijk geëerd wordt in heel Duitsland 2 <p><i>Opmerking</i> <i>Alleen voor de combinatie van een juist kenmerkend aspect met een juiste toelichting worden 2 scorepunten toegekend.</i></p>	
16	<p>maximumscore 2</p> <p>Kern van een juist antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li data-bbox="279 1178 1321 1285">• Volgens Wilhelm II had Duitsland een grote vloot nodig om de status te krijgen waar het recht op had / om ook koloniën te verwerven / om een echte grootmacht te zijn 1 <li data-bbox="279 1292 1321 1402">• wat voor Groot-Brittannië een bedreiging vormde, omdat voor de handhaving van het Britse Imperium de Britse vloot de sterkste / de grootste ter wereld moest zijn 1 	
17	<p>maximumscore 4</p> <p>Kern van een juist antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li data-bbox="279 1525 1321 1671">• Uit de bron blijkt dat er een (communistische) revolutie is geweest / dat er weer een revolutie kan plaatsvinden, wat laat zien dat er weinig steun is voor de democratie / voor de democratische Weimarregering / dat er grote interne tegenstellingen bestaan 2 <li data-bbox="279 1677 1321 1821">• Münsterberg stelt dat het Duitse leger niet op het slagveld verslagen is, waaruit blijkt dat de Weimarregering verantwoordelijk wordt gehouden voor de Duitse nederlaag (en niet de legerleiding) / voor de vernederende bepalingen van Versailles 2 	

Vraag	Antwoord	Scores
18	<p>maximumscore 4</p> <p>Een juist antwoord bevat twee verwijzingen naar de bron die telkens op een juiste manier worden verbonden aan een onderdeel van de nazi-ideologie, bijvoorbeeld (twee van de volgende):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uit de foto blijkt dat vrijwel iedereen de Hitlergroet brengt / blijkt de centrale plaats van Adolf Hitler (naar wie de groet gericht is), waarmee het leiderschapsprincipe uit de nazi-ideologie kan worden getoond. - Uit de foto blijkt de centrale plaats van het hakenkruis, het symbool van de nazi's. - Uit het grote aantal geüniformeerde parlementsleden op de foto kan het militaristische karakter van de nazi-ideologie worden afgeleid. <p>per juiste combinatie van een verwijzing naar de foto en een onderdeel van de nazi-ideologie</p>	2
19	<p>maximumscore 2</p> <p>Kern van een juist antwoord is: Het antisemitische nazibewind zou niet bereid zijn geweest echt te onderhandelen met de Sovjet-Unie over een verdrag als dat land werd vertegenwoordigd door een Joodse minister van buitenlandse zaken.</p>	
20	<p>maximumscore 2</p> <p>Kern van een juist antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Door het Marshallplan zou de aantrekkingskracht van het communisme afnemen (doordat de levensomstandigheden in Europa verbeterden) / zou West-Europa aan de Verenigde Staten / het Westblok worden gebonden / kapitalistisch / democratisch blijven • De foto kan gebruikt worden om te laten zien dat er grote schade is aangericht in (Europese steden zoals) Neurenberg / hoe zwaar de Duitse bevolking getroffen is (en daardoor vatbaar voor revolutionaire veranderingen) 	1 1
21	<p>maximumscore 3</p> <p>De juiste combinaties zijn: a - 5, b - 2, c - 4, d - 3, e - 7, f - 1</p> <p>indien zes combinaties juist</p> <p>indien vijf of vier combinaties juist</p> <p>indien drie of twee combinaties juist</p> <p>indien minder dan twee combinaties juist</p>	3 2 1 0

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

22 maximumscore 2

Kern van een juist antwoord is:

Mounier maakt duidelijk dat hij tegen de grote invloed van de Verenigde Staten op Frankrijk is / Mounier vergelijkt de dominantie van de Verenigde Staten in West-Europa met de invloed van de Sovjet-Unie in Oost-Europa, waaraan alleen te ontkomen is door een sterk verenigd Europa op te zetten om de blokvorming / de dominantie van de supermachten in de Koude Oorlog te voorkomen.

23 maximumscore 2

Kern van een juist antwoord is:

Met dit nieuwe beleid hoopte de Sovjet-Unie de Hongaarse bevolking tevreden te houden, zodat een herhaling van de opstand van 1956 zou worden voorkomen.

24 maximumscore 4

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Tijdens de Cubacrisis was gebleken dat de wapenwedloop tussen de Verenigde Staten en de Sovjet-Unie (in korte tijd) leidde tot de dreiging van een atoomoorlog, een risico dat beide landen met dit verdrag wilden terugdringen 2
- De afspraak over kernproeven droeg bij aan het toenemende vertrouwen / het begin van een periode van verbeterde betrekkingen / een periode van meer overleg tussen de Verenigde Staten en de Sovjet-Unie, waarmee de fase van de detente intrad 2

25 maximumscore 3

Voorbeeld van een juist antwoord is:

Met het afbeelden van:

- de angstige blik van Dubček / Dubček als een koorddanser die zijn evenwicht zoekt 1
- de Warschaupact-bondgenoten van Tsjecho-Slowakije als gevaarlijke leeuwen 1
- geeft Opland hier de mening weer dat de Praagse Lente / de hervormingen van Dubček niet kunnen rekenen op instemming van de Warschaupact-bondgenoten / dat Dubček weinig speelruimte heeft voor hervormingen / dat de kans van slagen van de Praagse Lente klein is 1

Opmerking

Alleen als de mening in de prent juist wordt weergegeven, worden scorepunten toegekend voor daarbij passende verwijzingen naar de prent.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

26 maximumscore 3

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Sting beschrijft het SDI-project (dat het Westen zou moeten beschermen tegen een Russische kernaanval) 1
- Volgens Sting zal dit project niet tot bescherming leiden 1
- Sting wijst erop dat zowel de Russen als de Amerikanen mensen zijn / dat ook de Russen van hun kinderen houden (en daarom geen kernoorlog zullen willen beginnen) / dat er geen winnaar in de Koude Oorlog kan zijn 1

27 maximumscore 1

Kern van een juist antwoord is dat (door de groeiende welvaart / als een van de sociaal-culturele veranderingen die door de groeiende welvaart veroorzaakt werden) er een jongerencultuur ontstond met eigen (pop)muziek.

5 Aanleveren scores

Verwerk de scores van alle kandidaten per examinator in de applicatie Wolf. Accordeer deze gegevens voor Cito uiterlijk op 25 juni.

6 Bronvermeldingen

- bron 1 Vibeke Roeper en Roelof van Gelder, In dienst van de compagnie, Leven bij de VOC in honderd getuigenissen (1602-1799), pag. 154-156
- bron 2 www.Rijksmuseum.nl
- bron 3 J. Demey en R. Dhondt, Ons verleden in documenten, Lier 1974, pag. 439
- bron 4 Aletta Jacobs, Herinneringen, Nijmegen 1978, pag. 69
- bron 5 ontleend aan: Neil MacGregor, Germany: Memories of a Nation, Londen 2014, pag. 5
- bron 6 ontleend aan: <https://www.dhm.de/lemo/zeitzeugen/muensterberg-versailler-vertrag.htm>
- bron 7 <http://3.bp.blogspot.com/...s1600/Ovation+for+Hitler+in+the+Reichstag+after+announcing+the+successful+Anschluss+-+March+1938.jpg>
- bron 8 Hans Georg Lehmann, Deutschland-Chronik 1945 bis 1995, Schriftenreihe Band 332, 1996, pag. 18
- bron 9
fragment a: Willem Melching en Marcel Stuivenga, Ooggetuigen van de Koude Oorlog in meer dan honderd reportages, Amsterdam 2007, pag. 91
fragment b: Willem Melching en Marcel Stuivenga, Ooggetuigen van de Koude Oorlog in meer dan honderd reportages, Amsterdam 2007, pag. 109
fragment c: Willem Melching en Marcel Stuivenga, Ooggetuigen van de Koude Oorlog in meer dan honderd reportages, Amsterdam 2007, pag. 121
fragment d: Willem Melching en Marcel Stuivenga, Ooggetuigen van de Koude Oorlog in meer dan honderd reportages, Amsterdam 2007, pag. 48
fragment e: Willem Melching en Marcel Stuivenga, Ooggetuigen van de Koude Oorlog in meer dan honderd reportages, Amsterdam 2007, pag. 181
fragment f: ontleend aan:
https://en.wikipedia.org/wiki/Marshall_Plan#Marshall.27s_speech
- bron 10 ontleend aan: <http://publishing.cdlib.org/ucpressebooks/view?docId=ft4w10060w&chunk.id=d0e787&toc.id=&brand=ucpress>
- bron 11 J. Jacobs (ed.), De wereld (1947-2001) volgens Opland, Zwolle 2004, pag. 214
- bron 12 ontleend aan: <http://www.pophistorydig.com/topics/sting-russians-1985>